

Maade som hidtil. Der vilde derved opstaa en Kollision mellem det offentlige Fattigvæsen og den fri Fattigunderstøttelse, som ikke kunde vedblive. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men jeg skal særlig fremdrage et enkelt Forhold, som netop blev anført af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds som noget af det, den fri Fattigunderstøttelse maatte virke for. Det ærede Medlem mente, at man skulde understøtte Folk i Alderen mellem 50 og 60 Aar for at sætte dem i Stand til, naar de blev 60 Aar, at kunne beholde deres Ret til Alderdomsunderstøttelse. Det tror jeg er en Misforstaaelse. Naar man i Loven om Alderdomsunderstøttelse som Betingelse for, at den paagældende skal have Ret til at opnaa denne Hjælp, har fastsat, at vedkommende ikke i Løbet af de sidste 10 Aar maa have oppebaaret Fattigunderstøttelse, saa var det jo netop, fordi man derved vilde sikre sig, at den paagældende havde ført et selvstændigt Liv i de nævnte 10 sidste Aar, men hermed lader det sig jo slet ikke forene, at de fattiges Klasse i om Regel — Undtagelser er der jo altid Plads for — skulde stille sig den Opgave at hjælpe Folk til at undgaa det offentlige Fattigvæsen i Alderen mellem det 50de og 60de Aar. Saa vilde man jo slet ikke opnaa det, som Loven netop vilde, at Alderdomsunderstøttelsen skulde være forbeholdt dem, som have set sig i Stand til at holde sig fri for offentlig Hjælp i Alderen mellem det 50de og 60de Aar. Som sagt, jeg kan ikke se, at det er en Opgave for de fattiges Klasse, og jeg tror i det hele taget, at man skal se saaledes paa denne Klasse, at det er en Institution, som virker med meget smaa Midler og derfor ogsaa kan virke fuldstændig frit og ganske vist kan udrette meget godt.

S. Jensen: Jeg har nærmest bedt om Ordet for at gøre nogle Bemærkninger om den Del af det Endringsforslag, hvortil jeg er Medforslagsstiller, der vedrører Kjøbenhavns Kommune. Men forinden jeg gør det, vil jeg dog gerne have Lov til at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Nørre-Sundby (M. R. Sørensen), og jeg vil da først vende mig mod en af hans Slutningsbemærkninger, nemlig den, at da der i Fjor og i Forfjor bevilgedes af Rigsdagen en Del af Statsklassens Overstud til Fordeling mellem Amtskommunerne og Købstæderne, og dette altsaa blev anset for retfærdigt, maatte det ogsaa være retfærdigt i Aar. Jeg synes, man i og for sig lige saa godt kan gaa ud fra en anden Betragtning, nemlig den, som det ærede Medlem

for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Harald Jensen) var inde paa, at det er et Spørgsmaal, om det er principmæssig rigtig, at Rigsdagen, naar den afslutter sin Samling, søger at gøre rent Bord efter sig og søger saa vidt muligt at faa alle Pengene givet ud. Det kan have sin Berettigelse i saadanne enkelte Tilfælde, hvor man mener at have Kassemestre, som man ikke fuldt kan stole paa. Men hvor man deler ud med det Formaal for Dje, at der ikke skal være mange Penge i Kassen, synes jeg, man maa undersøge, om det er rigtig, at disse Penge blive delte ud til den samme Klasse af Befolkningen, om det ikke snarere var rigtig, at man det ene Aar gav til en Klasse, det andet Aar til en anden. Jeg synes ikke, at den Omstændighed, at man to Aar i Træk har givet til en enkelt Klasse, skulde medføre, at man ogsaa det tredje Aar skulde gøre det. Jeg kan forstaa, at man kunde komme dertil, for saa vidt som man vilde anerkende det ærede Medlems Paastand om, at Hartkornbesidderne ere den Stand, som lider under det haardeste Tryk. Det ærede Medlem gif endogsaa saa vidt, at han sagde, at Hartkornbesidderne og vore Fordejere — og dermed maa det ærede Medlem mene dem, der virkelig besidde noget af denne Jord, ikke saadan et Album eller et Fjerdingfar eller en Skæppe, men en Del Tønder, Hundreder eller Tusinder af Tønder — vare den haardest trykkede og mest trængende Del af Befolkningen, og at de i det hele og store ikke fik mere end en Arbejders Løn ud af deres Birkomhed, ja, at mange af dem ikke en Gang fik det. Det ærede Medlem sagde, det er bevisligt, det er faktisk. Ja, det kan maasse være, at det ærede Medlems Standskæller ikke rejse sig her i Salen og sige: Det er ikke rigtig, og han gaar maasse ud fra, at vi, der ikke repræsenterer Hartkornbesiddernes Interesse, overhovedet slet ikke kende noget til Forholdene ude paa Landet, thi hvis det ærede Medlem forudsatte noget Kendskab hos os hertil, tror jeg ikke, han vilde have vovet at fremsætte en saadan Paastand. Det er dog notorisk, at en meget stor Del, mange Tusender af vore Arbejdere saa ja lidt for deres Arbejde, at de ere ude af Stand til at ernære sig selv og deres Familie uden at søge den private Godgørelighed eller de fri Fattigklasser, ja, endogsaa det offentlige Fattigvæsen — ja, de to Ting kunne ikke søges paa een Gang, det ved jeg nok — men altsaa en af Delene. De leve virkelig i Fattigdom og Glendighed. Men naar man ser, hvorledes Gaardmandsklassen i Almindelighed har det, kan man ikke sige, at den er saaledes stillet, at den